

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum
in primis malas, concernit**

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

C.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](#)

virtutes, utpote amorem DEI, celebrationem ejusdem, charitatem erga proximum, ubi impedimentum nullum est: ita neque in simili de malitia damnatorum licebit arguere. Quinimò in contrarium jure meritoque hunc in modum argumentamur: Omnis causa agit, ubicunque non impeditur. At malitia in damnatis est causa malitiosorum actuum, quia post judicium nihil in damnatis, praeter malitiam, quod ad moralitatem accedit, relinquitur. Ergo haec malitia agit, quoisque non impeditur. Non impeditur autem in odio DEI actuali, infinitisque aliis vitiis, vel Bonaventurā ipso aperte non concedente tantum sed propugnante, sicut passim à nobis ostensum est.

C. Ad argumentum duodecimum, §. LII. propositum, Bonaventura sequentem in modum respondet: *Ad illud, quod objicitur, quod abstinere à voluntate peccandi non est sine gratiâ, dicendum, quod de voluntate habitu non est sine gratiâ; sed de voluntate actu distinguendum est. Quæ aut abstinet ab actu malo, quia contra DEUM & quia iniquum, & hoc non est sine gratiâ gratis data.* Hac enim preparat ad ulteriorem gratiam. Aut, quia hoc est leſivum. Sic si aliquis dimitit fornicari, vel inebrari, quia amittit visum. Et talis est per naturam punitam. Similiter dico, quod damnati refugunt, propter timorem pœnae. Quâ in exceptione I. admittit Bonaventura, et si non actu, habitu tamen peccare damnos, neque habituale hoc peccatum citra peculiarem DEI gratiam aboleri e damnatis posse, aut tolli. Quod ejus sententiæ patronis, quæ ab omni prorsus vitio damnatos liberat, rectè opponitur. II. Quamquam verum sit, quandam actum peccaminosum, exempli causâ fornicationem, aut blasphemiam, etiam sine concurso singularis gratiæ, sufflaminari in homine & aboleri posse pœnam, aut spe præmii temporalis, fieri tamen nequit, ut citra gratiam aboleatur omnis motus malitiosus, cum peccatum habitualle, intra animum latens, nunquam possit esse omnino otiosum, sed, licet non in hunc necessariò illumve, aliquem tamen peccari actu прогредиatur. Est enim originale peccatum *lex captivans sub lege peccati.* Rom. VII. 23. & arbor mala, quæ non potest non ferre fructus malos. Matth. VII. 18. & radix germinans fel & amaritudinem. Deut. XXIX. 18. Quam insitam habituali peccato propensionem auferri, citra gratiam, tam impossibile est, quam fieri nequit,

quit, ut angeli aliquando aut beati citra malitiam alicunde contractam, ablatâ naturali ad bonos actus propensione, bonum actuale, quoad speciem actus, omittant, neque studeant aliquandiu virtuti. III. Ostendimus quoque in antecedentibus, pœnarum atrocitatem actus quidem, ut Scholastici vocant, libidinosos, quippe qui naturâ suâ cum dolore, eoque intenso, consistere nequeunt, reprimere, sed irascibles, ut impatientiam, invidiam, blasphemiam, & similes provocare & efficere, neque dolorum intentionem non-interruptam, sine ulla mitigationis spe perseverantem, cum abstinentiâ ab iracundo affectu, à livore & contumelâ, citra concursum peculiaris gratiæ, consistere posse. Qui ex fidelium numero in præsenti seculo diras, easque concatenatâ inter se serie cohærentes, calamitates perpetiuntur, ab impatientiâ sibi, nisi per gratiam, efficaciter ipsis assistenter, temperare non possunt: quomodo igitur poterunt damnati, qui majori longè cruciatu in quodvis impatientiæ genus aguntur? IV. Quantumvis etiam fieri pœnarum atrocitate possit, ut ab actibus virtutum externis, velut à blasphemiam oris, abstineant damnati, non tamen eadem facilitate abstinebunt ab actibus eorundem affectuum internis, velut animi tabescientis invidiâ & livore, quo fit, ut, licet os atque lingua damnatorum à maledicendi loquacitate reprimantur, non tamen auferatur dentibus furor stridendi, oculis sese distorquendi, animo cum rabie quadam effervescenti. Quæ tamen vitia, licet oculorum aciem usumque effugiant, veri tamen nominis & actualia peccata esse, nemo inficiatur. V. Denique ipsam peccatorum istorum actualium omissionem, deficiente legitimo fine, qui est, ut legi atque voluntati DEI satisfiat, cum econtra damnatus ideo omittat, quia vi pœnarum cogitur, non omissurus, si vel pœnis non subjaceret, vel ab iisdem liberaretur, peccatum actuale esse, suo loco monuimus.

CI. Argumentum decimum tertium, §. LIII. ita firmatum est, ut non facile elidi ullo impetu possit. Si quæ tamen sunt, quæ ad illustrationem ejus facere videbuntur, de iis dicemus in responsione ad argumentum decimum quartum, in contrariam à nobis sententiam adductum.

CII. Ejusdem roboris est argumentum decimum quartum, à stri-